

	Godišnje struktorno poslovno statističko istraživanje za poslovne subjekte SPS (aneksi I-IV i VIII)
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika, Odsjek za Strukturno poslovne statistike
1.3 Kontakt osoba	1) Sanja Ambrozić 2) Alma Čolpa 3) Aida Halilović
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika 2) Stručni savjetnik za struktorno poslovne statistike 3) Stručni savjetnik za struktorno poslovne statistike
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) sanja.ambrozic@fzs.ba 2) alma.colpa@fzs.ba 3) aida.ljuca@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) +387 33 407 035 2) +387 33 407 035
1.8 Broj faksa	+387 33 226 151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	-
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	-
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	10.6.2019.
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Varijable koje se objavlju su : <ul style="list-style-type: none">• broj preduzeća,• broj zaposlenih osoba,• broj zaposlenika,• promet,• dodana vrijednost po faktorskim troškovima i• troškovi zaposlenika. Indikatori se računaju na osnovu izračunatih vrijednosti varijabli: <ul style="list-style-type: none">• promet po zaposlenoj osobi• dodana vrijednost po zaposlenoj osobi• učešće dodane vrijednosti u prometu• troškovi rada po zaposleniku• profitabilnost

3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine (KD BiH 2010), koja je zasnovana na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2.
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Obuhvaćena su aktivna poduzeća koji su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u slijedeća područja djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo), J – Informacije i komunikacije, L – Poslovanje nekretninama, M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, P – Obrazovanje (privatna poduzeća), Q – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (privatna poduzeća), R - Umjetnost, zabava i rekreacija i S – Ostale uslužne djelatnosti, osim 94 – Djelatnosti članskih organizacija.
3.4 Statistički koncepti i definicije	Varijable koje se objavlju su : <ul style="list-style-type: none">• Broj preduzeća (obuhvata sva preduzeća koja se bave tržišnom proizvodnjom i koja su registrovana u poslovnom registru u populaciju koja je predmet posmatranja);• Broj zaposlenih osoba (definiše se kao ukupan broj osoba koje rade u jedinici posmatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici ineplaćene članove porodice koji redovno rade u jedinici), kao i osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje zaposlene odsutne kraće vremensko razdoblje (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ilivanredno odsustvo), i također zaposlene u štrajku, ali ne i zaposlene odsutne na neodređeni period. Također, se uključuju radnici sa skraćenim radnim vremenom. Kategorija neplaćena lica odnosi se na lica koje žive sa vlasnikom jedinice posmatranja i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o usluzi i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju. Broj zaposlenih osoba isključuje radnu snagu angažovanu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje uzapošljavanju.);

	<ul style="list-style-type: none">• Broj zaposlenika (uključuje osobe koje rade za poslodavca i koje imaju ugovor o zaposlenju i primaju naknadu u formi plaće, naknade, honorara, nagrada, plaćanja po komadu ili plaću u naturi.);• Promet (obuhvata obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane izvještajne jedinice trećim stranama tokom referentnog perioda, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su finansijski i vanredni prihodi.);• Dodana vrijednost po faktorskim troškovima (izračunava se iz ostvarenog prometa, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi operativni prihodi, plus promjene na zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku, plus subvencije na proizvode i proizvodnju, minus ukupni troškovi, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus ostali porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obavezna, nepovratna plaćanja, u kešu ili naturi koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili upotrebom zemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesuprodukcije, neovisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga.);
	<ul style="list-style-type: none">• Troškovi zaposlenika (ukupne nadoknade, u kešu ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovnim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad od strane zaposlenika tokom referentnog perioda. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obavezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima života i porodičnim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim noćnim radom i td. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.); <p>Pored varijabli koje se objavljuju, izračunavaju se i sve varijable koje zatjeva EU regulativa 295/2008 za SPS (vrijednost proizvodnje, bruto marža, bruto operativni višak, promjene na zalihama i td).</p>
3.5 Statistička jedinica	Izveštajne jedinice godišnjeg strukturno poslovno statističkog istraživanja su poslovni subjekti, odnosno pravna lica koja su po svojoj glavnoj djelatnosti razvrstane u B, C, D, E, F, G, H, I, J, L, M, N, P, Q, R i S KD BiH 2010.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.6 Statistička populacija	<p>Poslovni subjekti koji se bave tržišnom proizvodnjom registrirani u djelatnostima od B do N (izuzev K), P, Q, R i S po KD BiH 2010.</p> <p>Radi se procjena SPS varijabli za preduzetnike po djelatnostima i klasama zaposlenih (na osnovu SPS varijabli za preduzeća i zaposlenih iz SBR-a).</p> <p>Proširenje obuhvata istraživanja na potpunu poslovnu ekonomiju odvijat će se postepeno do potpune implementacije EU regulative (za potpunu usaglašenost potrebno je obuhvat proširiti na područje djelatnosti K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja).</p>
3.7 Referentno geografsko područje	Entitet Federacije Bosne i Hercegovine.
3.8 Vremenska pokrivenost	Redovna proizvodnja od 2010 - 2018 godina, s tim da se obuhvat proširivao u skladu sa zahtjevima EU SBS Regulative 295/2008.
3.9 Bazni period	Nije primjenjivo.
4. Jedinica mjere	Vrijednosni pokazatelji se iskazuju u hiljadama KM, broj preduzeća, broj zaposlenih, zaposlenika i efektivni sati u nominalnom iznosu.
5. Referentni period	Referentni period je jedna kalendarska godina.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	<p>Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu. U EU Strukturne poslovne statistike su regulisane osnovnom SBS Uredbom 295/2008 i uredbama za implementaciju 250/2009, 251/2009 i 275/2010.</p> <p>SPORAZUM o provođenju statističkih istraživanja za područje Kantona Sarajevo koja će u tekućoj godini sprovoditi Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo.</p>
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Agencija za statistiku BiH (BHAS).
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Sa podacima se postupa u skladu sa politikom povjerljivosti (tačka S.7.1).Podaci se objavljuju na agregiranom nivou za FBiH, na nivou područja i oblasti po klasifikaciji KD BiH 2010.
8. Politika diseminacije	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Strukturno poslovne statistike u F BiH se diseminiraju na godišnjem osnovu.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	Godišnje saopćenje Strukturno poslovne statistike (preliminarni i konačni rezultati)- Varijable i indikatori za preduzeća za 2017. http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/saopcenja-strukture-poslovne-statistike/
10.2 Publikacije	1) Federacija Bosne i Hercegovine u brojkama – dio za Strukturne poslovne statistike http://fzs.ba/wp-content/uploads/2018/06/FBiH-u-brojkama-2018.pdf 2) Statistički godišnjak Federacije BiH http://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjacijetopisi/
10.3 On-line baza podataka	Nije dostupna.

10.4 Pristup mikro podacima	<p>Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.</p>
10.5 Drugo	-
10.6 Dokumentacija o metodologiji	<p>MD Strukturne poslovne statistike 2012 (aneksi I-IV i statistika stranih podružnica) http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/MD_SPS_2012_001_01-bh.pdf Metodološki dokument "Strukturne poslovne statistike 2014 (aneksi I-IV i VIII)u pripremi</p>
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Još uvijek nije urađen izvještaj o kvalitetu podataka za sps istraživanje.
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedi preporuke o organizaciji upravljanje kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike CoP, i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF).
11.2 Procjena kvaliteta	-
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Korisnici ovih podataka su poslovni subjekti-pravna lica, finansijske institucije, analitičari, mediji, i opća javnost, te interni korisnici.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	<p>Postoji istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je urađeno na nivou Federalnog zavoda za statistiku. Istraživanje je sprovedeno u junu 2017. godine. Istraživanje je provedeno za sve oblasti, što uključuje i strukturno poslovne statistike. http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/09/Istrazivanje-o-zadovoljstvu-korisnika-2017.pdf</p>
12.3 Kompletnost podataka	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	-
13.2 Greška uzorkovanja	-
13.3 Neuzoračka greška	-
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	Podaci se objavljuju u skladu sa Godišnjim planom statističkih istraživanja i Kalendarom objavljivanja statističkih podataka 12 mjeseci nakon referentnog perioda
14.2 Tačnost	Stopa tačnosti objave podataka iznosi $12/(12+0) = 1.0$ ili 100 %. Svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	-
15.2 Vremenska uporedivost	Od početka proizvodnje (2010 referentna godina) SPS rezultata nije se mijenjala metodologija što je pretpostavka uporedivosti serije podataka.
15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	
16. Troškovi i opterećenje	-
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Ne postoji zvanična politika revizije.
17.2 Revizija podataka - praksa	-
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Podaci se prikupljaju od Poslovnih subjekta koji su registrirani u Statističkom poslovnom registru SPR-u u području B, C, D, E, F, G, H, I, J, L, M, N, P, Q, R i S (KD BiH).
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Jednom godišnje.
18.3 Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom (poštom, mailom ili faksom).
18.4 Validacija podataka	U cilju poboljšanja kvaliteta podataka provjeravamo da li je obuhvat i odgovor u skladu sa preporukama, ispitujemo nelogičnosti (veliki rast ili pad proizvodnje, prometa i broja zaposlenih u odnosu na prethodne mjesece), utvrđujemo autlajere. Vršiti se makro analiza podataka u kojoj se podaci iz SBS porede sa podacima iz godišnjih statistika uzimajući u obzir razlike u konceptima i definicijama.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

18.5 Kompilacija podataka	Za pravna lica koja imaju više od 20 zaposlenih se provodi istraživanje strukturno poslovnih statistika, dok se za sva ostala pravna lica preuzimaju podaci iz Statističkog aneksa. Na osnovu dobivenih podataka izračunavaju se varijable i indikatori za preduzeća u skladu sa zahtjevima EU regulative za SPS. Za fizička lica se vrši procjena metodom regresije na osnovu podataka o zaposlenosti kod fizičkih lica i podataka za pravna lica dobivenih istraživanjem.
18.6 Prilagođavanje	Nije relevantno za SPS.
19. Komentar	